

ESK hariduse töögrupi avakoosoleku protokoll

Toimumise aeg: 13.04.2018

Toimumise koht: Tallinna Rootsi-Mihkli kiriku kuninga saal, Tallinn, Rüütli 9

Koosoleku alguse kellaeg: 13:07

Koosoleku lõppemise kellaeg: 16:34

Osalejad:

Nimi	Amet, seotud organisatsioon vms.	Telefon	e-maili aadress
Leo Filippov	ESK eestseisuse esimees	56639222	leo@neti.ee
Triinu Tšetšin	Kihnu Kooli loodusainete õpetaja	53093040	triinu53@gmail.com
Egon Vohu	Kihnu Vallavolikogu liige	56111689	egon.vohu@gmail.com
Jana Stahl	Eesti Rootslaste Kultuuriomavalitsus	53647349	jana.stahl@eestirootslane.ee
Kristel Lauk	Ruhnu Põhikooli direktor	5232898	kristel@ruhnu.ee
Age Kõiveer	Vormsi	53074046	agekoiveer@gmail.com
Monica Mölder		53094363	monica@ruhnu.ee
Anu Streng	Vormsi	5060745	rumpomae@gmail.com
Kai Võlli	SA Innove	56681875	kai.volli@gmail.com
Patrik Göransson	EELK	56910414	patrik.goransson@eelk.ee

Koosoleku päevakord:

1. Tutvustusring.
2. Murede väljatoomine väikesaarte haridusasutustes.
3. Arutelu murede ja probleemide teemal.
4. Murede ja probleemide prioritseerimine.
5. Koostöövõimaluste arutamine.
6. Töögrupi toimimisega seonduv arutelu.

Koosoleku käik:

1. Tutvustusring:
  - 1.1. Iga kohalviibija tutvustab ennast ja kirjeldab, miks ja mis eesmärkidega ta koosolekust osa võtab.
2. Murede väljatoomine väikesaarte haridusasutustes:
  - 2.1. Esimesena antakse sõna Vormsi esindajatele.
    - 2.1.1. Vormsi hariduselu korraldamisel on üheks oluliseks kitsaskohaks vajalike teadmiste, oskuste ning kogemustega pedagoogide vähesus. Sobiva kaadri värbamisel on

takistuseks vabade eluruumide nappus saarel. Probleem on tekitanud olukorra, kus tööle võtmisel tuleb eelistada inimest kel elukoht saarel, mitte inimest, kes võiks olla antud töökohale sobivam.

2.1.2. Vormsi koolis on direktori lapsehoolduspuhkuse ajal kohusetäitja, kellel puudub õppeasutuse juhina töötamiseks vajalikud teadmised, oskused ning kogemus, mistõttu tehakse mittepädevaid otsuseid. Otsused omakorda mõjutavad oluliselt õpetajate töötingimusi ja kooli õppe - ja kasvatustegevuse kvaliteeti.

2.1.3. Vormsi vallal jääb suhteliselt väikest eelarvet arvestades kanda liialt suured lasteaed-põhikooli ülalpidamisega seotud kulud. Kool on lisaraha teenimiseks hakanud pakkuma distantsõpet mandril elavate perede lastele. Distantsõppe pakkumisest loodetud lisatulu moodustab aga kooli eelarvest suhteliselt tühise osa, küll aga suurendab kirjeldatud õppemudel õpetajate niigi suurt töökoormust, mis tuleneb liitunni eripäradest - õpetaja peab olema olemas nii kohalviibivate õpilaste kui ka tunnis Skype'i vahendusel osalevate õpilaste jaoks. Ka nõuab selline õpetamisviis õpetajalt ajamahukamat, tihti ka mitmes aines, tundide ettevalmistamist, mis aga ei mahu mõnel õpetajal 35 tunnise üldtööaja sisse ja ei ole lisatasustatud.

2.2. Teisena antakse sõna EELK esindajale Patrik Göranssonile (mured ja lahenduste ettepanekud lisatud Jana Stahl'i edastatud e-kirjast):

2.2.1. Eesti väikesaartekoolid on jäänud väga väikeseks ja midagi tuleks ette võtta et neid kinni ei pandaks või õppimise kvaliteet ei langeks.

2.2.2. Praegu on enam-vähem iga kool proovinud suurendada õpilaste arvu kaugõppe kaudu, mis on kiiduväärne püüdlus pakkuda veel ühte õpetamise võimalust ning seda annaks arendada ka koolivõrgustikus selliselt, et igal väikesel koolil või filiaalil oleks oma audio-video klassiruum, kus saaks reaajas osaleda tunnis teise saare koolis või kasutada ekspert õpetajad – näiteks ülikoolist. Kui ühel saarel on hea aineõpetaja, siis saaks teda kasutada ka teistel saartel, sest kõikide koolide puhul on raske kõiki aineõpetajaid leida.

2.2.3. Võrgustik peaks andma võimalust ka teineteist külastada, et lapsed näeksid, et on ka teised saarelapsed ja õpetajad saaksid kogemusi vahetada, sest aastast aastasse töötada väikses kollektiivis samade inimestega tekitab vajaduse näha kooli teiste silmade läbi ja õppida teiste kogemustest.

2.3. Kolmandana saab sõna Ruhnu Põhikooli direktor:

2.3.1. Ruhnu Põhikoolis õppetegevus toimib, kuid on äärmiselt „õrn“ ja „habras“. Ehk õppetegevuse juhtimine ja toimimine sõltub võrreldes teiste väikesaarte koolidega suuremal määral ilmastikust ja ühendusest mandriga. Tulenevalt eelnevast on murekohaks õppe tsüklilisus.

2.4. Neljandana saab sõna Väike-Pakri esindaja:

2.4.1. Väike- Pakril puudub püsiv elektrivarustus.

2.4.2. Väike-Pakril ei ole kooli, ent on 5 kooliealist last ja hädasti oleks vaja välja töötada õppevorm, et säilitada võimalus ja eeldused inimasustuse püsimiseks Väike-Pakril.

- 2.4.3. Elamispinna oleks.
- 2.5. Viiendana saavad sõna Kihnu Kooli esindajad:
  - 2.5.1. Kihnu Koolis on üheks murekohaks praeguse direktori ametist lahkumine.
  - 2.5.2. Ka on probleem ujumisõpe. Tulenevalt aine kohustuslikkusest ja ujula puudumisest Kihnu Koolis ja Kihnu saarel üldiselt (ujumisõpe on probleemiks ka teistel saartel) ning ühenduse suurest sõltuvusest ilmastikust, tekitab ujumisõppe tundide toimumine kui ka mittetoimimine oluliselt õpetajate tööd.
  - 2.5.3. Mureks on ka kooli rahastamine.
3. Arutelu murede ja probleemide teemal ja lahenduste väljapakkumine:
  - 3.1. Vormsi mured ja probleemid:
    - 3.1.1. Seoses elamispinna puudumisega, tuleks järjekindlalt teha koostööd teiste väikesaarte esindajatega selgitamaks valitsusele/poliitikutele vajadust riigi eelarveliste vahenditega ehitada väikesaartele õpetajate elamispiinad
    - 3.1.2. Seoses direktori kohusetäitja murega uurida seadustest, millised on seaduslikud alused direktori kohusetäitja määramisel, ja kt. ametiaja pikkuses.
    - 3.1.3. Riiklik lisaraha väikekoolidele ei ole täna piisav, mistõttu on lisaraha teenimiseks hakatud pakkuma distantsõpet. Distantsõppe pakkumine toonud küllalt palju segadust ja probleeme ning tõenäoliselt ei ole ka nimetatud õppe pakkumine seadustega kooskõlas. Seoses distantsõppe murede ja probleemidega, tuleb selgitada kirjeldatud õppevormi seaduslikkus. Küsimustele vastustuste saamiseks tuleb esmalt pöörduda Haridus-ja Teadusministeeriumi poole.
    - 3.1.4. Vajalik on üle vaadata riigipoolne väikesaarte koolide lisarahastus nii, et kooli pidajal ei oleks vajadust lisaraha teenimiseks laste, sh väikesaare laste õppe-ja kasvatustegevuse kvaliteedi arvelt.
  - 3.2. EELK esindaja Patrik Göranssoni poolt kirjeldatud probleemid:
    - 3.2.1. Probleemide lahendused on kirjeldatud probleemide ja murede peatükis.
  - 3.3. Ruhnu Põhikooli esindaja poolt kirjeldatud probleemid:
    - 3.3.1. Et hetkel hästitoimivat, kuid „habrast“ õpet tugevdada, peaks see olema tsüklilisem. Selleks tuleks välja töötada õppemudel, mis tähendaks tundide toimumist mitte iganädalaselt, vaid teatud aja tagant ja näiteks nädala kaupa ning laagri vormis (eesti keele laager, matemaatika laager).
  - 3.4. Väike- Pakril esinevad mured:
    - 3.4.1. Elekter- töötatakse selle nimel, et Väike- Pakri saaks elektri püsiühenduse, mis on hetkel üheks peamistest eeldustest, et väljatöötatav õppemudel saarel toimida saaks.
    - 3.4.2. Saarel on 5 kooliealist last - tegemist on aga algklassi lastega. Viimane aga tähendab, et õpetaja peaks saarel olema kohapea
    - 3.4.3. Saarel on olemas klassiruum lastele, kus prooviti distantsõpet koostöös Paldiski Gümnaasiumiga, kuid ei suudetud leida tugiõpetajat saarele. Lisaks korrastati “tugiõpetaja” jaoks üks palkmajake. Hetkel käivad lapsed Risti koolis.
  - 3.5. Kihnu Kooli mured ja probleemid:
    - 3.5.1. Tulenevalt olukorrast Vormsi koolis, tuleks kindlasti vältida ebapädeva direktori kohusetäitja määramist ametisse - ka kohusetäitja teadmised ja haridused peaksid

vastama mingisugusele miinimumile, mille kehtestab mitte vallavalitsuse määrus, vaid Eesti Vabariigi seadus.

3.5.2. Probleem ujumisõppega. Kõlama jäi ettepanek, et ujumisõppe võiks väikesaarel viia läbi suvel laagri vormis ja tsükliõppena - kuid arvestada ja järgida tuleb seadustest tulenevaid nõudeid koolivaheaegadele ning töö- ja puhkeajale.

3.5.3. Peaks olema mingi kindel miinimumsumma, alla mille riigipoolne toetus koolipidajale ei lange. See summa peab olema selline, et kool saaks korralikult toimida ja oleks võimalik soetada vajalikke õppematerjale kui ka vahendeid õppetöö läbiviimiseks.

4. Murede ja probleemide prioritseerimine:

4.1. Ühiselt otsustati, et suurim rõhk pannakse hetkel Vormsil praktiseeritava distantsõppe õppevormi probleemile. Lepiti kokku, et Kai Võlli võtab ühendust Haridusministeeriumi töötajaga, et täpsem ja konstruktiivsem pöördumine ja lahendus töögrupisiselt läbi arutada ja vastavale ametiasutusele edastada.

4.2. Ka otsustati, kuigi ühele probleemile pööratakse suuremat rõhku, tuleb leida võimalusi ja edasi liikuda teiste probleemide lahendamisel.

5. Koostöövõimalustel arutamine:

5.1. Koostöös töögrupi, ametiasutuste, koolide ning omavalitsustega võiks läbi viia väikesaarte kultuurilaagreid, mille sihtgrupiks on õpilased ja õpetajad, et väikesaarte lastel tekiks ülevaade ja teadmised väikesaarte eripäradest ja baas väikesaarel eluga toimetulemiseks- see tagaks ka koosolekul kõlanud ja varem mainitud „saarlaseks olemise õppimise“.

5.2. Jälgida tuleks ka toetuste taotlemise võimalusi SA Innovest.

6. Töögrupi toimimisega seonduv arutelu:

6.1. Töögrupi eestvedajaks on Egon Vohu.

6.2. Tuleb luua keskkond töögrupi käsutuses olevate ja töögrupi tööks vajalike dokumentide hoiustamiseks. Egon Vohu uurib võimalusi ja leiab sobiva keskkonna. Tähtaeg 18.04.2018.

6.3. Arutleti ka teemal, et töögrupi koosseisu tuleks leida inimene, kellel on kogemusi projektide kirjutamisega ja kellel oleks neid aega kirjutada - projektide eestvedajatele saaks töötasu maksta projekti rahastusest.

Koosolekul osalejate allkirjad:

Egon Vohu /digitaalselt allkirjastatud/